

Auteur: INBO i.s.m. APB-NB en HVV

Wist je dat het bodemgebruik en de biotopen in Vlaanderen al langer worden opgevolgd?

De Biologische Waarderingskaart (BWK) is een inventarisatie van het bodemgebruik en de biotopen op het gehele Vlaamse grondgebied. Tot op vandaag is Vlaanderen via terreinbezoeken al twee maal gebiedsdekkend in kaart gebracht, nl. in de periode 1978-1996 (BWK versie 1) en in de periode 1997-2010 (BWK versie 2). Sinds 2003 worden naast de karteringseenheden van de BWK, ook steeds de aanwezige (Europese) Natura 2000-habitattypen op het terrein genoteerd. In 2014 is een nieuwe karteringscyclus gestart, deze keer in hoofdzaak gericht op de Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en locaties met Natura 2000 habitattypen daarbuiten.

Het doorlopend actualiseren van de BWK en de daaraan gekoppelde Natura 2000-habitatkaart is één van de langstlopende opdrachten binnen het INBO. Op regelmatige tijdstippen wordt een geactualiseerde versie van de BWK-Habitatkaart gepubliceerd. Iedereen kan steeds de laatst gepubliceerde versie van deze kaart online raadplegen (www.geopunt.be, kies thema 'Milieu en natuur', vervolgens 'Natuur' en dan de gewenste kaarten). Op basis van deze kaarten meldt INBO aan de Europese Unie de evolutie in verspreiding en oppervlakte van de Natura 2000-habitats. Deze rapportering is een wettelijke verplichting die, net zoals bij de soorten, met een regelmaat van 6 jaar dient te gebeuren. De eerstvolgende vindt plaats in 2019.

De terreinbezoeken (karteringen) voor de actualisatie van de kaarten worden uitgevoerd door INBO-medewerkers. Over het algemeen bestaat het veldwerk uit een eenmalig bezoek in het meest gunstige seizoen voor elk gebied/biotoop. Bebouwde percelen en

akkers dienen niet betreden te worden, behalve bijvoorbeeld een akkerrand om een achterliggend perceel te bereiken. Om andere percelen te karteren is het meestal wel nodig deze te betreden. Hierbij doorkruist de karteerder het perceel en loopt mogelijk nog eens extra langs de perceelrand.

Dit veldwerk wordt cyclisch gespreid over een periode van 18 jaar voor de grotere bosgebieden en 12 jaar voor de overige biotopen. Jaarlijks wordt een planning opgemaakt van de plaatsen die bezocht zullen worden. Deze jaarplanning wordt gepubliceerd op de INBO-website.

Het Natuurdecreet laat INBO-medewerkers toe om terreinen (met uitzondering van woningen en gebouwen bestemd voor privé- of bedrijfsactiviteiten) te betreden in het kader van het onderzoek. INBO-medewerkers kunnen zich te allen tijde legitimeren met een duidelijk herkenbare kaart van de Vlaamse Overheid. Door de wet op de privacy is het INBO meestal niet op de hoogte wie de eigenaars en/of gebruikers van deze terreinen zijn, waardoor een voorafgaande melding van het bezoek moeilijk realiseerbaar is. Beschikt het INBO wel over die informatie of heeft het een vermoeden, dan probeert de INBO-medewerker ter plaatse (bv. perceel naast huis of palend aan boerderij) of op voorhand (grotere gekende privé domeinen) een communicatie-afspraken te regelen.

Wist je dat vanaf 2016, naast vogels, ook andere Natura 2000- en Vlaams prioritaire soorten zullen worden opgevolgd?

In tegenstelling tot Natura 2000-habitats worden voor de monitoring van plant- en diersoorten vooral vrijwilligers ingezet, samen met of onder begeleiding van/coördinatie door het INBO. Algemene en bijzondere Vlaamse

broedvogels en water- en trekvogels worden nu al en reeds jaren opgevolgd, en de plaatsen waar de opvolging gebeurt zijn vastgelegd en gekend. Er zijn dus drie vogelmeetnetten nl. Algemene Broedvogels (ABV), Bijzondere Broedvogels (BBV) en Watervogels (WVT) (*). Maar de rapportering aan Europa omvat meer dan enkel deze vogelsoorten.

Ook over de Habitatrichtlijnsoorten en de overige Vlaams prioritaire soorten dient informatie verzameld te worden, die het INBO moet toelaten trends te berekenen voor de rapportage aan Europa. Voor deze soorten start pas in 2016 een grootschalige monitoringsactie, die door Natuurpunt Studie wordt gecoördineerd onder begeleiding van het INBO. Voor nagenoeg 80 soorten werd een selectie van monitoringspunten uitgevoerd, die ofwel jaarlijks, ofwel in een meerjarige cyclus worden opgevolgd. Deze soortenmeetnetten worden tussen 2016 en 2018 uitgerold, en zijn dus vanaf 2019 operationeel.

Meer info:

Over Natura 2000:

<https://www.inbo.be/nl/thema/beleid/natura-2000-en-natuurdoelen> - www.natura-2000.be - www.privaatbeheer.be

Contact INBO:

- BWK: bwk@inbo.be

- Soortenmonitoring:

N2000soorten@inbo.be

(*) <https://www.inbo.be/nl/search/content/algemene%20broedvogels%20type%3Apublication>
<https://www.inbo.be/nl/publicatie/bijzondere-broedvogels-vlaanderen-de-periode-1994-2005>
<https://www.inbo.be/nl/publicatie/toelichting-bij-het-opstellen-van-de-rapportage-het-kader-van-artikel-12-van>